

میلعلو وه

(1) دوجو تالاصات لاکشای سررب

دوجو تاحوزا عافراء دارم

لصفلا، لولأا جهنملا، لولأا لحرملا، لولأا کلسملا، لولأا رقسلا - معبرا رافسا چراخ سوردهلسلس
موسول هچءسلج - تالیصفتو تالاکشای: عباسلا

داتسا

ی نارهطی نیسن سحمدحم دبید جاد اللهقیأ
مّرسد الله سّدق

میجرلا ناطیشلا ن للہای ذوعاً میجرلا ن محررلا الله مسب

بُت ایصفتو ت لاکشا

بُتینعی ق نأقد اذ دوجولا نوکی ف ایت اهبشده دعبی قب دق نأ
ن ا اما ایلایق ی هف ایهاملا مقصد ن ایلایق ی ف دوجولا ن اکن ایلوقبت احویلنا ب حاصد مرکذ ام اهنم
دوجولا ل بق ی هف ایلایق و ایت مقصد لا و ایلایق لاف اهنود ا لقتسم دوجولا ل صحف دعب دوجوم نوکت
ا طاب ی ل ا تلام سقا و ر خا دوجو اهل ف دوجولا ب لا دوجولا عم دوجوم ایهاملا ایهاملا معم و ا دوجوم
ک ل ذ ک م د ق م ل ف ا ه ل ک

دوجولا ایلایق ت لاکشا ن اید

ش باوج د د ص ر د و دنکی م ل ق ن ف ل ت خ م دارفا زا ار ی ت لاکشا دنوخاً موحرم ، ا ه ت ح ب ن ی ا ل ا ب ن د ب
د ن ت س ه

ت ا ح ی و ل ت ب ح ا ص د ه ک ت س ا ی ل ل ا ک ش ا [ا ه ن آ ز ا] ی ک ی ا ن ر ا م ط ر ح م ی ک ن د . و ا ن ا ش ک ا ل ، ب ه ا ت ص ا ف
م ا ه ی ت ب ه و ج و د ب ر م ی گ ر د د ک ه ا ی ن ا ت ص ا ف ب ه چ ه ن و ح ا س ت ؟ ا گ ر م ا و ج و د ر ا ص ف ت ب ر ا ی م ا ه ی ت ب د ا ن ی م
ط ب ع ا ا ی ن م و ص و ف م ا ، م ا ه ی ت م ت ص ف ا س ت ب ه ا ی ن ص ف ت . [ح ا ل] ا ی ن ا ت ص ا ف ب ه چ ه ن و ح ا س ت ؟ ا گ ر ا ی ن
م ا ه ی ت ب ع د ا ز ا ت ص ا ف ب ه و ج و د ، م و ج و د ب ش و د پ س د ر ا ی ن ص و ر ت م ا و ج و د غ ی ر م و ص و ف د ر ا ی ن ج ا
د ا ر ی م ؛ ی ع ن ی و ج و د ی ب و د ه و م و ص و ف ی د ر ک ا ر ن ب و د ه ا س ت . و ل ی ا ی ن ک ه م ا ه ی ت ب ت و ا ن د م ت ص ف ب ش و د ب ه و ج و د
ب ع د ا ل و ج و د ، ک ه م و ص و ف د ر ا ی ن ج ا ه س ت و م و ص و ف ی ت ا ز خ و د ش ب ک ن د و ب ع د ا ز و ج و د ، م و ج و د ب ش و د ،
[پ س] د ر ا ی ن ج ا م ا م و ج و د م س ت ق ل پ ی د ا ک ر د ه ا ی م و د ی گ ر و ج و د ی ک ه م ا ه ی ت ب ه ا و م ت ص ف ب ش و د ن د ا ر ی م ، پ س
ق ا ب ل ی ت و ص ف ت ی ت ا ز ب ی ن م ی ر و د . ب ح ث د ر ا ی ن ا س ت ک ه م ا ه ی ت ب ع د ا ز ا ت ص ا ف ب ه و ج و د ، م و ج و د م ی ش و د ؛
ن ه ب ع د و ن ه ق ب ل [ا ز ا ن] . ح ا ل ا ا گ ر ا ی ن م ا ه ی ت ت ر و ص ن ی ا ر د ن ی ا ر ب ا ن ب ، د ش د و ج و م د و ج و ل ا ب ا ف ا ص ت ل ا ل ب ق
ی م ت س د ز ا م ه ا ر ش د و خ ت ی ف ا ص ت ا ت ه ج ا ج ن ی ا ر د د و ج و س پ . د و ش ی م د و ج و م ت ی ه ا م ن ی ا ، د و ج و ن و د ب
ل ا ک ش ا ک ی م ه ن ی ا د ه د

د و ج و ، ت ی ه ا م م ه ی ن ع ی . د ن و ش ی م د و ج و م ا م ا و ت م ه ا ی و د ر ه ، د و ج و ا ب ت ی ه ا م : م ی ی و گ ی ه ک ن ی ا ا ی
ا ج ن ی ا ر د [س پ] . د ه د ی م د ن و ی پ م ه ه ی ا ر و د ن ی ا ه ک ت س ا ت ی ع م ن ی ا و . د و ج و م ه و د ن ک ی م ا د ی ی ی ج ر ا خ
ت ی ه ا م ی ک ی : م ی ر ا د ع ی ش و د ا م ا ج ن ی ا ر د ی ن ع ی . د و ج و ل ا ب ب س ب و د و ج و ل ا ب لا د و ج و ل ا ع م ت س ا د و ج و م ت ی ه ا م
؛ ن ی م ا و ت ل ث م م ی ا د ا د ی ت ش ا [ا ه ن ی ا ن ی ی] و م ی ا د ر ک ک ی ی ز ن ر گ ی د م ه ی ا ر و د ن ی ا م ی ا د م ا و ، د و ج و ی ک ی و
ر د م ه ا ب و د ر ه م ه د و ج و و ت ی ه ا م ، د ن ت س ه ر د ا م م ک ش ر د م ه ا ب ا م ا د ن ت س ه ل ق ت س م ر م ا و د ا ه و ل ق و د ر و ط چ
، ت س ا م ا و ت د و ج و ا ب ه ک ی ت ی ه ا م ن ا : [م ی ی و گ ی م] ؛ د و ش ی م ت ی ه ا م ر د م ل ا ک ل ق ن ت ق و ن ا . د ن ک ی م ی ت ش ا ا ج ن ی ا
ت ی ه ا م ن ا د ی ا ب س پ ، د ش ا ب ی د و ج و ر م ا ک ی ی ا ر ب ه ن ی ر ق د ن ا و ت ی م ن د م و د ع م ت ی ه ا م ؛ د و ج و م ا ی ت س ا م و د ع م ا ی
د ن ت س ه ل ط ا ب ا ه ی ل ا و ت ن ی ا [م ه م] . د ی ا ی م م ز ل ا ل س ل س ت و م ی ن ک ی م و ا ر د م ل ا ک ل ق ن ت ق و ن ا . د ش ا ب د و ج و م ه
ت س ی ن ت ی ه ا م ی ا ر ب ت ف ص د ، د و ج و ه ک ا ل ث م م د ق م ل ف

دوجولا ایلایق ر ی ت لاکشا ه پ ا ر د ص ل ا م خ س ا پ

ا م ا ، ت س ا د و ج و ا ب ت ی ه ا م : د ن ی و گ ی م و د ن ر ا د ر ظ ن ث ل ا ث ق و ش ن ی م ه ی و ر ا ج ن ی ا ر د د ن و خ ا م و ح ر م
و ت ی ه ا م ن ی ی ، ن ی ع ر د د ا ح ت ا ، ر گ ی د ت ر ا ب ع ه ب . ی ج ر ا خ ن ی ع ت ز ا ت س ا ت ر ا ب ع ، د و ج و ا ب ت ی ه ا م ت ی ع م ن ی ا

72 - 64 ص و 192 - 182 ص ، ق ا ر ش ل ا م ک د
55.2 ص ، 1 ج ، ا ی ل ا ع م ل ا م ک ح ل ا

اهنیا و نیهلآتمار دصلوق، لوق نیا هک یقیقد ترثک و یقیقد تدحو یکی، یرابتعا ترثک و یقیقد
 قرثکلا' مدع و یقیقد تدحو یکی و، تسا [رگید نیراشد یخرپ ینعی] است که این هم یک قول است
 و البته عکسش نمی‌شود، یعنی وحدت اعتباری و کثرت حقیقی باشد، زیرا این محال است. در وحدت
 حقیقی و کثرت اعتباری، این قول را منسوب می‌کنند به صوفیه که وحدت حقیقی و کثرت موهومی و
 وهمی، و به عبارت دیگر وحدت وجود و موجود هر دو با هم [است].

هچ جار میدرکی م نابید [اجنأ رد ار یجاد موحرم] بلاطم نأ ام هک ی تقو تسه مدایه مکروطنأ
 رد مهن اشیا هک میدرک لقتن یرهطم یاقأ موحرم زا اجنأ رد مهن ار ی ملاک و دشت بحد مهن میضق نیا
 ،دناه دروآ اجنیا رد ار بلاطم نیمه مهن یاقأ موحرم آقافتا و دندوب مدرک کرد مابنشا هچ ار میضق نیا اجنیا
 لابقه رد ار یقیقد ترثک نیا و میوشد یقیقد ترثک و یقیقد تدحو هچ لاقا م رگا :هک تسا نیا نأ و
 ،تقیقد کیدل باقمه رد امش ینعی. دوب دهاوخد اهنیا و کرش زاریغ یزیچ نیا ،مینادب یقیقد تدحو نأ
 .تسا یفانته رد کلذل اثما و تفارص و قلاط نأ اب نیا و .دیاهدرک ضرر ار یاهدنعمه و ملقتسمه قیاقده

تیرابتعا زا انعم ود نیبته

ترثک زا روظنم اجنیا رد مینیبیدیا تاقونأ .دوری م یرابتعا ترثک یور ثحد ،نیاربانده سپ
 هکی سک نأ عقاو رد ینعی ؟تسیند یترثک لاصا هک تسا انعم نیا هچ یرابتعا ترثک ایآ ؟تسیچ یرابتعا
 ؟دراندپی م لیخت و موهوم رما کی ناونده هچ ار رابتعا ،دنیبیم یرابتعا ار ترثک و دنیبیم تدحو
 رابتعا هچ مهن رابتعا و تسا رابتعا نوچ ،درانگب ی قرف دیابند و دک و ریند نیب عقاو رد [تروصنیا رد]
 ،درانگب دیابند یشرته و ینیریش نیب ی قرف [رگید] ای !تسا لیخت اهنیا مهنه و دنکی م ادیب توافته ربتمه
 لثم ،دنوشی م موهوم تارثک ،تارثک نیا مامت [نوچ] ،درانگب دیابند اجنیا رد یروش و یخلت نیب ی قرف
 یزیچ نیب یلقاء چیه لاصا .دنتسه نیچنیا مهن تارثک نیا دراندی جراخه دوجو لاصا هکی لاو غا باینیا
 نأ هک دوشی م موله سپ !تسا مئاوید صخش نیا [دیوگب ار یبلطم نیب ی سک رگا] !دنکی مده مؤفته ار
 رابتعا اجنیا رد ام ایآ و .دراد یانعم هچ اجنیا رد رابتعا تسه [حرطم] اجنیا رد هکی ای یرابتعا ترثک
 رد رابتعا اجنیا رد [مکلب] تسیند مهنه یانعم هچ اجنیا رد رابتعا ،هنه مکنیا ای مینادی م مهنه یانعم هچ ار
 .تسا ملقتسمه تقیقدل باقمه رد و للاقتمسا لباقمه

و کلذل اثما و تضومد و دراد دوجو یشرته ،دراد دوجو ینیریش و دراد دوجو ،یخلت مکنیا رد
 هچ بآ امش ای ،تسا تفسد یکی و تسا مرذی کی [ای] ؛دنتسه [دوجوم] فالتمه عایشا و دارفا مکنیا رد
 دیناوتی مده ،دنکی م ی شلاتمه ار زغمه دروخند ناترس هچ رجا هراپ رگا اما ،دنکشی مده ناترس دینزب ناترس
 ار فرحنیا هک مهنه ی سک نامه !دیابید رجا هراپ رانگب و تسا رابتعا اهنیا [اهنیا مهنه ای] و دره هک دیوگب
 نیمه و دتسیاپه و ،مادصد [فرط] زا دیابید یکشوم دینک ضرر هک دتسیای مده !دنکی م رارف ش دوخ دنزی م
 کشوم هک دنکی م رارف و [دوری م ش دای رابتعا و تسا ی دجه ملئسمه هک دنیبیم مهنه خلأاب !دنک ماگن یروط
 !] دروخند شرس هچ

ی م ظاحل تیرابتعا هچ تیرابتعا رد .تسا لیخت یانعم هچ مده رابتعا ،ایاضق نیا رد سپ
 چیه ی صخش دینکب ضرر مکنیلا تمه ،تسا لیخت عون کی فرصه طقف یانعم هچ رابتعا تاقوای هاگ ،دوش
 !رگید تسا رابتعا نیا !س وئرم دوشی م [یرگید] و س یئر دوشی م تییصخش نیا دعب دراندی تیصوصخ
 شه دعب هچ اجنیا زا و تسا اجنیا اتامشه عرزمو نیمز :دنیوگی م [لائمه باینم] .تسا رابتعا ،میرد و دد
 نیمز گنر .تسا رابتعا نیا بخ ؛[تسا صخش] نأ لامه دعب هچ اجنیا زا و تسا [صخش] نیا لام
 [یرادقم] و دنرادمی مده ار زرم نیا [لائمه ای] .دنک ادیب توافته گنر نأ اب گنر نیا هک دوشی مده ضوع
 ریغت مدروخکی] ار مشقندر گیدم هاب و دننیشنی م [ار] ماهروشک زرمه هک دیاهدید .دربی م مرتبعا ایرتولج
 ای ،دوشی مده فاضا ناریا و دنکی م شرترونیا مدروخکی [ارنأ] تساجنیا طخ کی [لائمه ؛دندهی م
 تقیقد رد ی اشیر ،رابتعا نیا تبتلا .تسا یرابتعا روما اهنیا مهنه ؛دوشی مده مکناریا و دنکی م شرتکم
 ی لیخت و یرابتعا رما کی ،دنکی مده ظاحل ار نأ ربتمه نأ لامه هکی یرابتعا سفندوخ ی لو دراد عضو و

نایعلاً ی فوجولاً عم تیهاملاً ناً رایتخاب هذع بواجلاً و
«نایعاً رد تسه دوجو اب تیهام هک مینکی م رایتخا ار ی موس ن بیهام [هکنیا ناً زا باوج و]»
دوجولاً س فذع تیعماً هب ام و

«[تسا ی دوجو دوخ] ... تسه تیعم، ناً فطساو هب هکنآ»
و تکرخلاً ن بیهاملاً تیعماً ناً امک رخاً دوجو ی لب چایتخلاً ن و دبۀ دوجوم هب ی ه ی ذلاً
ن بیهاملاً تیعماً هکروطنامه؛ رگید دوجو هب چایتخا ن و دبۀ تسا دوجوم ناً فلیسو هب تیهام هک»

«تسا لصاحناً نامز و تکرخ

و میزادناهی م لصافناً نامز و تکرخ ن بیهام هکی للاحرد رگید، دوشی م عقاو نامز رد تکرخ نوچ
اب نلاً هک تکرخ نیا، دیشک لوط تعاس کی تکرخ نیا، دیشک لوط هقیق و تکرخ نیا هک میبوگی م
، نامز ن بیهام دوخ هب اهنتم تسا م اوتن نامز اب تکرخ ن بیهام [هکلب] دننسیز م هزا ی ادج، دراد تیعماً نامز
رد و دیایب تسه نامز ناً رد هکی تکرخ ناً و، دشاب ی نامز رد ی تکرخ هکنیا هذ، رگید نامز کی اب هذ
اهنتم؛ نامز زا تسا ترابع، تکرخ نیا دوخ! دوشی م عقاو نامز رد هکن نامز؛ دوشب عقاو نامز نیا
نامز مانه هب ار ی دوجوم. دزادناهی م لیلحت و د نیا نیب و ار نامز و تکرخ دنکی م لیلحت و دیای م لقع
مسا دعب و دریگی م طخ کی هذنیاً و لاد و هتشدگزا، چنار و جراد رما کی زا تسا ترابع هک دریگی م
دوشی م لصاحناً نامز دوخ س فذع هب تکرخ نیا ربانب. درانگی م تکرخ ار اهن ناً زا هکت کی

رخاً نامز رایتخا لاب، نامزلاً کاذ س فذع هیف تاصد ی ذلاً

«دوشب ادیب تکرخ ی رگید نامز کی رایتخا هب هذ»

تیهاملاً ریغ ی لب نامز نامزلاً ن و کی ی تد

«[تیاهنی پ تروص هب] میشاب هتشد نامز کی ی نامز ی ار بیهام هکنیا ات»

، تسا هذد ادیب و ارد تکرخ نیا هکی نامز ناً: میبوگی و مینکب نامز ناً رد ملاک لقم نام [ی نعید]

ات آرزو م و تسا تکرخ ی اراد م ه نامز ناً دوخ نیا ربانب س پ. تسا نامز هب فصتم تکرخ ناً دوخ
«دسر بل سلسلت هب هکنیا»

ضرع هب رهوج فاصتا اب دوجو هب تیهام فاصتا توافت

ی لقع رماً دوجولاب تیهاملاً فاصتاً ناً م

«تسا ی لقع رما کی، دوجو هب تیهام فاصتاً»

هب مفاقلاً ضار عللاً رناسب عوضوماً فاصتاک س لب

«دننسه و ا هب مفاق هکی ضارعا ریاس هب عوضوم فاصتاً لثم تسین»

درفنم دوجو تیهاملاً ن و کی ی تد

دنکی م قرف کلان لاثما و فیک اب دنکی م قرف رگید ی اهف فاصتاً اب فاصتاً نیا هکنیا رطاخ هب»

«دشاب ی درفنم دوجو کی تیهام ی ار بیهام هکنیا ات»

دوجو اهدوجو و

«دشاب ی دوجو م تیهام ناً دوجو ی ار بیهام»

تسین دوجو زا ریغ ی زیچ چراخرد و تسا ی لقع رما کی ش فاصتاً لاصا [هک دیوگی دهاوخی م]

و تسه دیز، تسین مفاق و تسه دیز؛ میز ادنیب ی یادج میناوتی م تفص و فوصوم ن بیهام چراخرد اما

ار اهن نامز رد فوصوم و تفص میناوتی م، نیا ربانب س پ. تسین ریرس و تسه بشخ، تسین س لاج

تسین ی رگید نامز رد و تسه نامز کی رد نیا؛ مینک ادج رگید م هزا

أضیا تیعماً لا و رخات هذ و امه نیب مدقت لاد دحاو رماً عقولاً ی فامه لب؛ رخلاً اب امه دحاً قصتی م

لقلعاً ی فیهاملاً فاصتاً و، روکنملاً ی عملاب

هب أضیا ی تیعماً هذ و ی رخات هذ و ادج ی مدقت هذ؛ تسا زیچ کی عقاو رد دوجو و تیهام هکلب»

«دشاب تافاصتاً و طلاتخا ی انعم هب هک دشر کن هکی ی انعم»

قَبِّحْنَا شِرْعَ لَوْحِ ۱نِ يَفَاحِلًا ضَعْبَ هَرَكْذَامِ مَلَكَالَا اِذْهَلْ يَصْفَتُو
«دندومرف هجاوخ مورم هکتسا یزیچ نآ ملاک نیا لیصفت و»
توجو ادبلا ن عرکصد اذا ینأ ن

«دوشد رداص ی دوجو کی ادبم زا هکی تقو»

لَوَّلَا تَرِیَاغَمَ تَبُوهُ دُوجُولَا کَلْذَلَا نَاک

«دراد تواقف ش آشنم ابرداص دوجو نیا هکتسا ی عیب»

تَبُوهُ اِذْ هِنُوکُ مَوْهَمُ رِیَغِ هِنَعِ اَرْدَاصِ هِنُوکُ مَوْهَمُ و

«بتسا تبوه ی اراد هکتسا ی موهفم نآ زاریغ و ازادش رداص هکی موهفم نیا»

ش دوخ هبی باسنا کی و تسا رودص ی انعم نامه نیا. دراد ش لئا دوجو نآ ابی طبرکی ی نعید

تسا نیا زاریغ تسا هدش رداص و ازان لآ هکنیا. بتسا هدش ادجو و هدش رداص و ازادش دوخ بخ، دراد

بتسا صاخل کشد کی ی اراد و تسا تبوه ی اراد هک

هتفگش یپ بناطم زا هجیتد ود

ن: لاوقعم نارما اناهان ذاف

«میریگی هجیتد ود اجنیا رد ام»

أَحْذُهُمَا الْأَمْرُ الصَّادِرُ عَنِ الْأَوَّلِ وَ هُوَ الْمَسْمِيُّ بِ«الوجود».

«بتسا دوجو نامه، هدش رداص ی لئا زا هکی اهلئسم نآ هکنیا ی کی»

هب باسنا تسال و ازاد رداص هکنیا رظنه طقت زا، نیاربانب؛ دوشی م رداص دوجو، دوجو زان وچ

دوشی م تیهام، دنکی م قرف نآ ابی هکنیا رظنه طقت زا و. بتسا دوجو سپ، دراد ل و

دُوجُولَا کَلْذَلَا تَمَزَلَا تَبُوهُلَا وَ هِی نَائِلَا وَ

«تسا دوجو نیا همزلا هکی یئعد [و تبوه] نآ [هکنیا مود و]»

تبوه، نیا هب. دراد قرف نآ ابی سپ تسا هدش رداص ن وچ؛ دوبن م ه ی رودص دوبن ش همزلا رگا

مپیوگی م تیهام، نآ هب و مپیوگی م

وَ هُوَ الْمَسْمِيُّ بِ«الماهية». فَهِيَ مِنَ حَيْثُ الْوُجُودِ تَابِعَةٌ لِذَلِكَ الْوُجُودِ؛

دوجو نیمه عبات، دوجو ثید زا تیهام. بتسا ادبم عبات، تسا دوجو نیا عبات دوجو ثید زا»

«بتسا هدش رداص هکی دوجو نیمه عبات، تسا

أَلْصَا تَبِيْهَامِ نَكِيْمًا أُنَيْشِلَ عَفِيْمًا و لَوَّلَا اَدْبِلَا نَ لَأْ

«دوبن لاصا ی تیهام، دادی مند ماجنا یراکل و ادبم رگا هکنیا رطاخ هب»

بتسا هدرک ادیب ن وکت تیهام هکتسا دوجو هطسا و هب سپ

لَکِن مِّنْ حَيْثُ الْعَقْلِ يَكُونُ الْوُجُودُ تَابِعًا لَهَا، لِكُونِهِ صِفَةً لَهَا. (انتهی).

«بتسا تیهام ی ارپ تفصد دوجو ن وچ تسا ن عبات دوجو، لقع ثید زا نکل»

تیهام ی ارپ تفصد دوجو نیا سپ؛ تسا هدرک ادیب دوجو هکی تیهام، ه دوجو م تیهام: مپیوگی م

تیهام نیا مَدَّ اَعْقَاوُ اَمَّا. دنکی م فصتم نآ هب ار دوجو و دریگی م رظنرد ار تیهام، لقع ی نعید. بتسا

ی دیز؛ ه دوجو م تیهام: مپیوگی م ن هذ ملاعر د ی لو. عقاو و رملا اسفند لحر مرد، تسا هتسب دوجو هب ار

ل و ا ر دیز میراد هکنیا. مپیوگی م ل و ا ر دیز نیا. دما ایند هب هکی دیز، درم هکی ورمع، دش دوجو م هک

دعب و مینکی م ضرر ف مدع و دوجو زا ی ادج. بتسا تیهام هک میراد [ی زیچ کی] ل و ا ی نعید مپیوگی م

مینکی م قلاط نآ هب ار دوجو

دهاوخبر رگان وچ، دنکی م ادج ار تیهام، مدع زا و دوجو زا دیای م هکتسا ی لقع لیلخت نامه نیا

بتسا طلاغ نیا، «دما ایند هب تسا دوجو م هکی دیز»: دیوگب دناوتی مذرگید، دریگب رظنرد دوجو ظاحل هب

بتسا طلاغ زاب، دما ایند هب تسین هکی دیز: دیوگب دناوتی مذر زاب دریگب رظنرد ار همودعم تیهام رگا و

هرابود میناوتی مذرگید سپ؛ دیز موهفم رد میداد ی رستم ار مدع؛ تسه «تسین هکی دیز» یور ضرر ف

1 رودص تیفیک ن ع ثحبلا دذع س داسلا طمنلا ی ف نیناللا و عساتلا لصفلا ی ف تراشلایا حرش ی ف ی سوطلا ق قحملما و ه
حوالا ن ع ریثکلا د ص 175 (طبع قدیم).

مپنکل مدن آر دوجو نیا

هک دینک ضرر ف، تسا مدع و دوجو زا یادج دیز، دما ایند هب دیز: دیوگی م ام ن هذ هک ی تقو س پ
ی مذ - تسا ق فاوم ی آر، ی آر ایس لجم رد. فللاخم ی آر هذدهی معنتم ی آر، تسا فرطی بد و لایخی بد
ات ما متقرن م [میتلا] تسا مایس هک - تسا فللاخم ی آر، ی آر ای - تسیچ ای تسا زمرق ای تسا دیفس مناد
میتسه نآ عزج هذ و میتسه نیا عزج هذام ی نعید؟ هچ ی نعید معنتم ی آر تسا معنتم ی آر، ی آر ایو - ! منیبید
تیهام و دیای م لقع نیا لاد! میرادن راک فرطن آ و فرطنیا هب و میاهتفرگ ار میضق طسو ام [مکلب]
ای دنکی م ادیب ق قحت ج راخ رد تیهام نیا ایآ هک درادن یراک [ی نعید]؛ دنکی م ظاحل روطنیا هشیمه ار
تسین و تسه لاد، مپنکی م ماگن ش لیامش و لکش هب طقف ام، میرادن یراک نآ هب ام: دیوگی م، دنکی مذ
میرادن یراک [ار] نآ

تیهام و دوجو داختا

داختلانم اعون عقاولا ی فدوجولا عم دحتم تیهاملا نآ مانرکذ امم و هرکذ امم لمع دقف

«یوهوه داختا؛ داختا زا عون کید هب، تسا دحتم دوجو ای عقاو رد تیهام»

یوهام داختا هذ ی تپوه ی نعید؛ یوهوه داختا هذ ی تپوه [داختا] ی نعید

نیتیش ی لا امهلک اذا ل قعلا و

«دنک لیلحت عی شو د هب ار نیا [لقع] هک ی تقو»

و ادبمانم عقر داص تقیقذ نوکین ا ی فل صلاا اهلأ، دوجولا و هو عقاولا بسحب امهدحا مدقتب م کد

؛ قحلا ضرر علاک لا اناذ تپوه بتترم ی فنکلا، هیلع ملومحم دحتم تیهاملا و

رد تسا لصا دوجو [نوچ]، تسا دوجو هک [ود نآ زا ی کید مدقت هب دنکی م کد] عقاو بسحب»

نکلا تسا دوجو نیا رپل ومحم و تسا دحتم دوجو نیا اب تیهام و، دوشب رداص ادبم زا دیاب هکنیا

«دوشی م قحلم هک ی ضرع لثم هذ، تسا دحتم نآ اب تیهام نیا ش تاذ بتترم رد

مپریگب رظنرد ضرع نو دب ار ضرور عم میناوتی م ام و تسا ه ل صاف ضرور عم و ضرع نیب و

مپریگب رظنرد ریگید ضرور عم کید اب ای و ضرور عم نیا نو دب ار ضرع میناوتی م

تینهذلا ما کدلا ی فل صلاا اهلأ، تیهاملا ی ه و ن هذلا بسحب ر خلاا مدقتی و

لصا نوچ، دشاب تیهام هک دنکی م یرگید مدقت هب کد، ن هذ بسحب یرگید دوشی م مدقم و»

«تسا تیهام تینهذ ما کد رد

راب توافتم ما کد تیهام رب. تسا تیهام یارب، تسا م کد هچر ه؛ درادن م کد هک دوجو نوچ

دوشی م

؛ ملعتس امک، دوجولاب اما مدقتلا اذه و

«دوشی م نشور امش یارب بلطم نیا ادعب هک تسا دوجو هب ای مدقت نیا و»

تسا دوجو اطسا و هب مدقت، ج راخرد هچ و ن هذ رد هچ هک دوشی م نشور، میضق ریگید ثا حبا رد

تسین اجنآ رد م ی مدقت دشابن ی دوجو رگا و

تیهاملاب لب، دوجولاب سیل و آ

«تسا تیهام هب مدقت مکلب تسین دوجو هب مدقت ای»

دوشی م مدقم دوجو رب تیهام، ن هذ عاو رد و ن هذ ملع ارد دند ضرع هک روطن امه و

، تقیقلا و رهوجتلا سفن رابتعا ب مدقتلا و ه و؛ قروهشما تسمخلا ریغ امدقت انهاه نآ عی جیس و

دوجولاب رابتعا لاد عونلا تیهام ی ل ع س نجلاب تیهام مدقتک

تقیقلا ب و رهوجتلاب مدقت. تسا رهوجتلاب مدقت نآ و تسا رهوشم م یرگید مدقت کید اجنیا رد»

«تسا عون تیهام رب، سنج تیهام مدقت لثم

ی یازجا ی اراد عون نوچ، تسا مدقم عون رب سنج دوخ هک مینیبی م. میرادن یراک دوجو هب لاصا ام

دند تبحص لابق هک دنیوگی م رهوجتلاب مدقت ار نیا. تسا ل صفی کید و تسا سنج اهنآ زا ی کید هک تسا

ی لقع رما هب اهفاصتا و دوجولا تیهاملا قریاغم، تلمجلاب و

ی لقع رما کید، دوجو هب تیهام فاصتا و دوجو اب تیهام ن دوپریاغم [هک تسا نیا بلطم مامت]»

«تسا»

جراخلا ی فلان هذلا ی فن وکی امانا
«جراخرد هذتسا ن هذرد نیا و»

دنتسه دحاو جراخرد

؛دوجولا ن عهکفم ریغاً أضیا ن هذلا ی فتناکن ا و

«دریگی مذ رظنرد ار نیا ن هذ زابی لو، دیای مذ دوجو ن ودب تیهام نیا م هذ ن هذرد هچرگا»
دوجو عونکی ش روصت ن یمه، دنکی م روصت دراد هک ی تیهام نیا ن لآ هک دریگی مذ رظنرد و
ی م رظنرد ی نهذ دوجو و ی جراخ دوجو هب هجوتن ودب ار تیهام ل صا لاصا و دیای م ن هذ هکلب، ت سا
دروا

ی لقع دوجو أضیا ل قعلا ی فن وکلا ذا

«تسا ی لقع دوجو ش دوخم هل قعرد نوک [اریز]»

ریغ ن م اهدحو تیهاملا ذخای ن ا بنأش ن م ل قعلا ن کلا، ی جراخ دوجو جراخلا ی فن وکلا ن ا امک
1. هب اهفصیب و اهعم ی نهذلا و ی جراخلا نیدوجولا ن م عی شدیهظحلام

تسا روطنیا لقع [ن کیلو ت سا ی نیع و ی جراخ دوجو ن امه، جراخرد ن دوب هک روطنامه]»
ار تیهام؛ ن ا اب ی نهذ و ی جراخ دوجو زا عی ش ود هظحلام ن ودب دنکی م ذخا ار تیهام دوخ هک
«دنکی م ی نهذ دوجو هب فصتم ای و دنکی م ی جراخ دوجو هب فصتم ای دنکی م دوجو هب فصتم

دمحم ل ا و دمحم ی اعل صدم هلا

1. 55 ص، ج 1، تیل اعتملا تمکلا

سرد تا حلاطصا

هذ، ت سا زیچ ره ی عقاو ت قیقده و لصا، دوجو ای "ی تسه" هک دیوگی م یرظن نیا : دوجو ت لاصا
ت یهام هذ ت سا دوجو، ت سا ق قحتمه تا ذلاب ج راخرد هچنآ هک انعم نیدب. ت یهام ی نعین آ "ی تسیچ"
، ن اسنا ت یهام لاثم ؟ ت سا ی زیچ هچ عی ش کید هکنیا ؛ دراد هراشا زیچ کید ی تسیچ هب : ت یهام
ت سا ن اسنا ت یهام ق طان ناوید. ق طان ناوید ی نعید
دنکی م هراشا عی ش کید ی ج راخ ق قحت و ن دوب هب : دوجو
هنسناد ل احم لاو معمه هفسلف رد هک ، اهل ولعم ای ل لعزا ت یاهنی د هریجنز کید داجیا ی نعید : ل سلسنت
ت یاهنی د ا ت ر وطنیمه و د هب ج ، ج هب ب ، ت سا هتسباو ب هب فالما : لاثم. دوشی م
ی تسیچ و ی تسه ، ی عقاو ی ایند رد دیوگی م هک ار دصلام ماگدید : ج راخرد ت یهام و دوجو دا حتا
ت سا دوجو زا ی اهتفر گل کشد و بلاق نامه ت یهام. دنتسه ی کید و ریذپانی یادج ، زیچ ره
ت سا ی کید ، ق لطم و ی قیقده ی تسه دیوگی م هک ی نافر عی هاگدید : ی رابتعا ت رتک و دوجو ت دحو
دوجو ی لو ، دنتسه دوجوم ی عقاو ن اهج رد ، ت رتک ی نعید عایشا ددعت و عؤنت اما. دراد دنوادخ هب هراشا هک
دندارد دحاو ت قیقده ن آ زا ی یادج و ل قتسم
رد. دراد هراشا ی رگید رب مو هفم کید م دقت ای ت یولوا ب یتر تهب حلاطصا نیا : (ی عقاو/ی نهذ) م دقت
ق قحت ل باق دوجو ن دوب ت یهام نوچ ، ت سا م دقم ت یهام رب ت یعقاو رد دوجو دوشی م هتفگ ، سرد نیا
کردار ن آ ی تسه س پسار عایشا ی تسیچ ل و ان هذ نوچ ؛ ت سا م دقم دوجو رب ن هذ رد ت یهام اما ، تسیند
دنکی م .